

## Vieglāks ceļš uz inovācijām

ĀRZEMNIEKIEM, KURI BRAUC UZ LATVIJU, LAI STRĀDĀTU INOVATĪVOS JAUNUZŅĒMUMOS, PLĀNOTS ĀTVIEGLOT UZTURĒŠANĀS ATĻAUJU SAŅEMŠANU. KĀ VIŅUS PIE-SAISTĪT?

ZANE CAUNE,  
ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU BIROJA COBALT JURISTE

Man tīk domāt par Latviju kā globālu spēlētāju, kam jāspēj konkurēt pasaules tirgū vai vismaz lokālā mērogā, tas ir, Baltijā, tāpēc mani iepriecina fakts, ka tik plānots pieņemt grozījumus Imigrācijas likumā par tā sauktajām *start-up vīzām*, kuras varēs saņemt ārzemnieki, iesaistoties jaunuzņēmuma darbībā. Tas pamatots ar nepieciešamību samazināt prasību slogu, tādējādi pielīdzinoties Lietuvas un Igaunijas prasībām.

Svarīgākais attiecībā uz nosacījumiem, kas termiņuzturēšanās atļaujas saņēmējam jāizpilda pirms un pēc atļaujas saņemšanas:

tiks saglabāta prasība, iesniedzot pie-teikumu atļaujas saņemšanai, pievienot dokumentu, kurā jānorāda informācija par inovatīvo produktu, kuru plānots radīt vai attīstīt, kā arī informācija par plānotajām komercdarbības aktivitātēm turpmāko trīs gadu laikā (inovatīvā produkta atbilstību Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumam vērtēs Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra);

nemainīga saglabāta prasība trīs mēnešu laikā pēc atļaujas saņemšanas tās saņēmējam reģistrēties kā valdes



## Vai plānotie grozījumi ir pietiekami rosinoši/motivējoši trešo valstu gai- šajiem prātiem? Jā un nē.

loceklim ne ilgāk kā pirms viena gada komercreģistrā reģistrētā kapitālsabiedrībā, kas plāno īstenot inovatīvu produktu izstrādi, ražošanu vai attīstību;

kvalificēta riska kapitāla investīciju saņemšanas termiņš tiek pagarināts līdz divpadsmit mēnešiem (esošais regulējums paredz sešu mēnešu termiņu, kura laikā jāpiesaista investīcija);

precizēts kvalificēta riska kapitāla investora ieguldījuma veids un apjoms, nosakot, ka investīcijas veicamas Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā noteiktajā apmērā un minimālais apjoms atkarībā no investīciju veida noteikts robežās no 15 000 līdz 30 000 eiro (esošais regulējums paredz vismaz 30 000 eiro pirmajos sešos mēnešos un vismaz 60 000 eiro astoņpadsmit mēnešu periodā pēc termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas);

ja atļaujas saņēmējam nebūs izdevies divpadsmit mēnešu laikā no uzturēšanās atļaujas saņemšanas piesaistīt kvalificēta riska kapitāla investora ieguldījumu noteiktajā apmērā, tad būs iespēja iesniegt progresu pārskatu par kapitālsabiedrības īstenotajām aktivitātēm šajā periodā, kas apliecina, ka kapitālsabiedrība turpina inovatīvā produkta izstrādi, ražošanu vai attīstību (esošais regulējums neparedzēja šādu iespēju, un investīciju nepiesaistīšana noteiktajā laikā novestu pie termiņuzturēšanās atļaujas anulēšanas).

Vai plānotie grozījumi ir pietiekami rosinoši/motivējoši trešo valstu gaišajiem prātiem lemt par labu projekta realizācijai Latvijā? Atbilde ir nekonkrēta – jā un

nē. Jā, jo noteikumi atļaujas saņemšanai kļūst draudzīgāki un vieglāk izpildāmi, ja salīdzina ar sākotnējo piedāvājumu. Nē, jo neskaitāmiem debesu ķermeņiem jāstājas pareizā veidā un vietā, lai iegūtu pietiekamu lielu ticamību spējai izpildīt visus priekšnoteikumus termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanai un lemtu par labu iesaistei šādā projektā. Proti, jārodas jaunai uzlecošajai zvaigznei jeb ārzemniekam, kurš grib un var radīt inovatīvu produktu un kā realizācijas vietu redz tieši Latviju, kā arī spēj pārliecināt gan potenciālo investoru, gan valsts iestādes par atbilstību Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumam. Jāieinteresē kāda no galaktikām jeb investors, kurš vēlas ieguldīt jaunajā zvaigznē un ir vai vēlas/var kļūt par kvalificētu riska kapitāla investoru, jo tikai šāda investora piesaiste ļaus izpildīt atļaujas saņemšanas nosacījumus. Lai gan jaunais regulējums paredz krietni labvēlīgākus termiņus nosacījumu izpildei, jāatgādina par plānošanas un skrupulozas projekta priekšizpētes svarīgumu, lai iekļautos noteiktajos termiņos un lai pirms projekta uzsākšanas būtu pietiekama pārliecība, ka gan pieņemtais inovatīvais produkts būs gana pārliecinošs, gan jaunā zvaigzne pietiekami aktīva un galaktika uzticama un nodrošinās nepieciešamo investīciju plānotajā apjomā un termiņā. Jābūt arī puslīdz drošai alternatīvai patverties pie citas galaktikas (līdz šim tikai septiņi investori ir iekļauti kvalificētu riska kapitāla investoru sarakstā, tādējādi izvēle pagaidām ir visai ierobežota), ja sākotnēji piesaistītais investors pieņem lēmumu tomēr neiesaistīties projektā. Likumprojekts ir pieņemts otrajā lasījumā 2019. gada 9. maijā. Atliek tikai sagaidīt, kad tas tiks apstiprināts galīgajā redakcijā. **RI**